

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๘๗
วันพฤหัสบดี ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
--------------------------	---------------

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ร่ารื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

๒. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ

๓. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๔. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๓๘๖ วันอังคารที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

นางขึ้นสูมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา “โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.” ที่คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้จัดทำขึ้น ดังนี้

โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ.

หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

หมวด ๓ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการตรวจสอบ

หมวด ๔ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

หมวด ๕ การไต่สวน

หมวด ๖ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

- ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อ

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

- ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่าง

ร้ายแรง

หมวด ๗ การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีอาญา

- ส่วนที่ ๒ การดำเนินการกับทรัพย์สิน

หมวด ๘ การดำเนินการกับทรัพย์สิน

หมวด ๙ การกำกับติดตามหน่วยงานอื่น

หมวด ๑๐ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน

หมวด ๑๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๑๒ การร่วมมือกับต่างประเทศ

หมวด ๑๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

หมวด ๑๔ บทกำหนดโทษ

บทเฉพาะกาล

นางขึ้นสูมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่คณะอนุกรรมการเสนอ ได้พิจารณาจัดหมวดหมู่ต่างๆ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใหม่ โดยเฉพาะในส่วนผู้กระทำความผิดแบ่งเป็นหมวด ๖

การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ และหมวด ๗ การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า หมวด ๓ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการตรวจสอบ บทบัญญัติในหมวดนี้จะใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอาจมีรายละเอียดในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการตรวจสอบที่แตกต่างกัน หมวด ๔ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ในการพิจารณาหมวดนี้อาจต้องพิจารณาประกอบกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจมีรายละเอียดและโทษที่แตกต่างกัน หมวด ๕ การไต่สวน เป็นหมวดว่าด้วยวิธีพิจารณาในกรณีที่มีการกระทำความผิด โดยจะรวมเรื่องของการกล่าวหาไว้ในหมวดนี้ด้วย เมื่อการไต่สวนตามหมวด ๕ แล้วเสร็จ ก็จะเป็นการดำเนินคดีในส่วนของบุคคลตามหมวด ๖ และหมวด ๗ ต่อไป ซึ่งการดำเนินคดีในส่วนของบุคคลกรณีทุจริต และกรณีร่ำรวยผิดปกติ ก็ต้องมีการดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๘ ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร สำหรับหมวด ๙ การกำกับติดตามหน่วยงานอื่น ที่ประชุมอาจต้องพิจารณาว่าจะคงบทบัญญัติในหมวดนี้ไว้หรือไม่ เนื่องจากได้นำเนื้อหาบางส่วนในหมวดนี้ไปบัญญัติรวมไว้กับหมวดอื่นแล้ว หมวด ๑๐ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน จะเป็นการตรวจสอบคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานซึ่งมีลักษณะเฉพาะ และต้องใช้ผู้ตรวจสอบอิสระ หมวด ๑๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บทบัญญัติในหมวดนี้สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอเพิ่มขึ้นใหม่ ส่วนหมวด ๑๒ การร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นหมวดที่รวมบทบัญญัติเกี่ยวกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของที่ประชุม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หมวด ๖ ไม่ใช่เรื่องการดำเนินคดีแต่เป็นเรื่องการดำเนินการ ซึ่งควรพิจารณาว่าจะนำบทบัญญัติในหมวดอื่นรวมกับบทบัญญัติในหมวด ๖ นี้ได้หรือไม่ และสอบถามว่าการดำเนินการกับทรัพย์สินเป็นการดำเนินการหลังจากที่ศาลตัดสินว่ามีความผิดแล้วใช่หรือไม่

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เรื่องการดำเนินการกับทรัพย์สิน แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งกรณีคดีทุจริตจะดำเนินการโดยขอให้ศาลริบทรัพย์สินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต และส่วนที่สองกรณีร่ำรวยผิดปกติจะมีการร้องต่อศาลเพื่อขอยึดทรัพย์สินโดยจะมีกระบวนการพิเศษเพิ่มขึ้นมา

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบและเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ได้เรียงลำดับจากหมวด ๒ การดำเนินคดีอาญา แล้วตามด้วยหมวด ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งโครงสร้างร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่คณะอนุกรรมการเสนอ มีความสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบ

ประธานกรรมการสอบถามว่า หมวด ๑๐ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน มีความจำเป็นต้องแยกเป็นอีกหมวดหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นว่าควรนำเรื่องการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปกำหนดไว้ในหมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้บทบัญญัติในหมวด ๑ มีความครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ควรนำไปบัญญัติรวมไว้ในหมวด ๑๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในการเรียงลำดับหมวดต่างๆ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เห็นว่าควรเรียงลำดับหมวด ดังนี้

หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

หมวด ๓ การไต่สวน

หมวด ๔ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

- ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

- ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

หมวด ๕ การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีอาญา

- ส่วนที่ ๒ การดำเนินการกับทรัพย์สิน

หมวด ๖ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการตรวจสอบ

หมวด ๗ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

หมวด ๘ การดำเนินการกับทรัพย์สิน

หมวด ๙ การกำกับติดตามหน่วยงานอื่น

หมวด ๑๐ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน

หมวด ๑๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๑๒ การร่วมมือกับต่างประเทศ

หมวด ๑๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

หมวด ๑๔ บทกำหนดโทษ

บทเฉพาะกาล

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า การเรียงลำดับและการจัดหมวดหมู่สามารถดำเนินการภายหลังการพิจารณาเนื้อหาตามมาตราเสร็จแล้วหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การเรียงลำดับและการจัดหมวดหมู่ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อน เพื่อให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สามารถจัดเรียงบทบัญญัติรายมาตราได้ถูกต้อง นอกจากนี้ เห็นว่าหมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และหมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถกำหนดรวมในหมวดเดียวกันได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในหมวด ๓ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและการตรวจสอบ บทบัญญัติส่วนท้ายของหมวดนี้จะเป็นเรื่องการฝ่าฝืนไม่แจ้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือแจ้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเท็จ ส่วนหมวด ๔ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม บทบัญญัติ

ส่วนท้ายจะเป็นการบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ดังนั้น เมื่อพบบัญญัติส่วนท้ายของหมวด ๓ และหมวด ๔ เป็นเรื่องการกระทำความผิดจึงต้องตามด้วยหมวด ๕ การไต่สวน

ต่อจากนั้น คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอพบบัญญัติในหมวด ๖ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ ให้ที่ประชุมพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หมวด ๖ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ

“หมวด ๖

การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้คำว่า “การดำเนินคดี” อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าไปตรวจสอบบางเรื่องซึ่งมิใช่การดำเนินคดี ทั้งนี้ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๖ เป็นดังนี้

“หมวด ๖

การดำเนินคดีการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากแก้ไขชื่อหมวด ๖ โดยใช้คำว่า “การดำเนินการ” แทนคำว่า “การดำเนินคดี” อาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญ และไม่สอดคล้องกับกระบวนการตามร่างมาตรา ๑๐๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเรื่องการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “การดำเนินการ” จะสอดคล้องกับมาตรา ๒๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดว่าเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเสร็จแล้วให้ดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสอบถามว่า หากตัดคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ออก และใช้คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ” เพียงอย่างเดียว จะเหมาะสมหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ยังไม่ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ” ไว้ จึงควรกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ”

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ควรคงคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไว้ เนื่องจากในรัฐธรรมนูญตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เป็นต้นมา และในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นหลัก นอกจากนี้ หากต้องการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญแล้ว ก็ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ” ให้ชัดเจน ว่าหมายถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งใดบ้าง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๖ การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ เป็นดังนี้

“หมวด ๖

การดำเนินคดีการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ”

ส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

“ส่วนที่ ๑

การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางขึ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตราที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย จะเป็นกระบวนการในการดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจคงชื่อส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไว้เช่นนี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๑ การดำเนินคดีทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐๖

“มาตรา ๑๐๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาหรือผลการไต่สวนคดีใดมีมูลว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ประธานกรรมการ ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารและความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในสามสิบวัน

การส่งสำนวนตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งไปพร้อมกับรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นและสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ ต่ออัยการสูงสุดเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน”

ประเด็นการพิจารณา

นางขึ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๐๖ นำมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่าควรนำความในร่างมาตรา ๑๐๖ มากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จะเหมาะสมกว่าที่จะนำไปกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกล่าวว่า ควรแก้ไขความในวรรคหนึ่ง โดยใช้คำว่า “ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” แทนคำว่า “ประธานกรรมการ” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า คำว่า “ประธานกรรมการ” หมายความว่าประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนความว่า “ให้ประธานกรรมการ ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารและความเห็นไปยังอัยการ

สูงสุด” ในวรรคหนึ่ง อาจไม่ครอบคลุมถึงการส่งพยานหลักฐานซึ่งเป็นพยานวัตถุให้กับอัยการสูงสุด จึงควรใช้คำว่า “พยานหลักฐาน” แทนคำว่า “เอกสาร” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๓๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่กำหนดว่าในวันตรวจพยานหลักฐาน อัยการสูงสุดจะต้องนำวัตถุพยานมาแสดงต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า คำว่า “รายงาน” ในวรรคหนึ่ง หมายความว่ารายงานในลักษณะใด

นางขึ้นสูมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดบทนิยามคำว่า “ประธานกรรมการ” ว่า ““ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” ไว้แล้ว ส่วนคำว่า “รายงาน” ในวรรคหนึ่ง นำมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่กำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ส่งรายงาน เอกสาร และพยานหลักฐานพร้อมทั้งความเห็นให้กับอัยการสูงสุด และเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง โดยเพิ่มคำว่า “พยานหลักฐาน” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คำว่า “รายงาน” ในวรรคหนึ่ง หมายความว่ารายงานการไต่สวนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งรายงานการไต่สวนไปพร้อมสำนวนการไต่สวน

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคหนึ่ง ความว่า “ภายในสามสิบวัน” หมายความว่าระยะเวลาการฟ้องคดีของอัยการสูงสุดหรือการดำเนินการตามวรรคหนึ่งของประธานกรรมการ ป.ป.ช.

นางขึ้นสูมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้ปรับปรุงความในวรรคหนึ่งโดยกำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งภายในเวลาสามสิบวันเพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งได้กำหนดตำแหน่งของบุคคลต่างๆ ivo อย่างชัดเจน ว่าหมายความว่าถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งใดบ้าง จึงอาจขัดแย้งกับชื่อหมวด ๖ ที่ใช้คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ” เท่านั้น ส่วนการกำหนดให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารและความเห็นไปยังอัยการสูงสุด อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากอาจเกิดกรณีที่จะต้องมีการแต่งตั้งบุคคลมาปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการชั่วคราว และอาจไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลที่มาปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทันภายในสามสิบวัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งเป็นการกำหนดรายละเอียดของ “ผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะ” ว่าหมายความว่าถึงบุคคลใดบ้าง และควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง แทนประธานกรรมการ ป.ป.ช.

นางขึ้นสูมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวว่า ความในวรรคสอง ความว่า “ให้ส่งไปพร้อมกับรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็น” เป็นถ้อยคำที่ซ้ำกับความในวรรคหนึ่ง และความว่า “ต่ออัยการสูงสุดเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน” อาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๕ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอตัดความในวรรคสองออก ส่วนขั้นตอนในการส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุด เห็นว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่จำเป็นต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้กับอัยการสูงสุด เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กำหนดให้อัยการสูงสุดสามารถฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยไม่มีตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงควรมีอำนาจส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาได้เช่นกัน

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปพร้อมกับสำนวนการไต่สวน เนื่องจากหากไม่ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้ว อัยการสูงสุดจะไม่รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งที่ผ่านมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประสบปัญหาอย่างมากในการติดตามตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดี

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุดจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการควบคุมตัวและปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกกล่าวหา และหากอัยการสูงสุดมีคำสั่งฟ้องคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุดจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการร้องขอให้ศาลออกหมายจับในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในคดีอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนให้กับพนักงานอัยการแล้ว พนักงานอัยการจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการสั่งปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุดผู้ใดจะเป็นผู้ที่มีอำนาจร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาที่หลบหนี และควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดได้โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาแต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๐๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่าเป็น ข้อสงสัยหรือข้อสงสัยที่ไม่สามารถตีความได้ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ ประชาชน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารพยานหลักฐานและความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ภายในสามสิบวันต่อไป ทั้งนี้ โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการสูงสุดแต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การส่งสำนวนการไต่สวนหรือข้อสงสัยที่ไม่สามารถตีความได้ ให้ส่งไปพร้อมกับ ขบวนการและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งตัวผู้ต้องหาและสำเนาข้อเท็จจริงที่ส่งไป ให้ใช้เช่นเดียวกับที่ การพิจารณาคดี และ การไต่สวน ไม่ในสำนวน”

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในบางประเทศคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในสถานที่คุมขังของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลทำให้นักการเมืองและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ส่วนการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถส่งสำนวนการไต่สวนโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้กับอัยการสูงสุด จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนรอบด้านมิใช่มุ่งที่จะชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ หากกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการควบคุมหรือคุมขังเองได้แล้ว ก็อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดความรู้สึกว่าจำเป็นต้องหาพยานหลักฐานเพื่อนำมาชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๐๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่ายึดข้อสวทหรือผลสวทไต่สวนคดีไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ประชาชนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน สำนวนการไต่สวน เอกสารพยานหลักฐานและความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในสามสิบวันต่อไป ทั้งนี้โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้อัยการสูงสุดแต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ตำรวจสืบสวนตำรวจรบพิเศษ ให้ส่งไปพร้อมตัวบรรพชนและเขตสวทที่มีอยู่พร้อมทั้งตัวพวเห็นและสวทเวอไซด์ทวารฮิตส์ ต่ออัยการสูงสุดเพื่อใช้เป็นหลักฐานในทวารพิชวชนและรวมไว้ในสวทชน”

มาตรา ๑๐๗

“มาตรา ๑๐๗ ในการดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเอง หรือยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา

ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการทหารตามมาตรา ๑๐๖ (๑) ให้อัยการสูงสุดโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๐๗ ออก เพื่อนำไปกำหนดไว้ในหมวด ๗ การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๐๗ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๐๘

“มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องฟ้องคดีเอง ให้แต่งตั้งผู้ว่าคดี ป.ป.ช. เป็นผู้ว่าคดีเพื่อดำเนินคดีในชั้นศาลก็ได้และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

การว่าความในชั้นศาลให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. ซึ่งเป็นผู้ว่าคดีที่ได้รับแต่งตั้งที่มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิตต้องสวมเสื้อครุยนั้นด้วย

นอกจากมีอำนาจว่าความตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ว่าคดี ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกพยานหรือบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือซักถามก็ได้ และให้มีอำนาจเป็นโจทก์ในการดำเนินคดีอาญา หรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ลงนามในคำฟ้องหรือคำคู่ความรวมถึงการว่าต่างหรือแก้ต่างในคดีที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๐๘ ออก เพื่อนำไปกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๑๔/๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๐๘ ออกทั้งมาตรา

ส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีอาญา**“ส่วนที่ ๒**

การดำเนินคดีอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอตัดชื่อส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีอาญา ออก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดชื่อส่วนที่ ๒ การดำเนินคดีอาญา ออก

มาตรา ๑๐๙

“มาตรา ๑๐๙ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๖ ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายตามวันเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อมีพฤติการณ์ในการขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกหมายจับหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีก็ให้ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ออกหมายจับและจับผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีต่อไป

การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ หรือร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดฟ้องคดี

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน

ในกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามหมายจับ ให้รีบส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเร็ว ในกรณีที่ไมอาจส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ทัน ก็ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังสถานีตำรวจ เพื่อรอส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๑๐๕ เป็นการดำเนินการในเรื่องใด

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้เสนอโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเรื่องการดำเนินการของหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ในการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย โดยความในร่างมาตรานี้อาจมีเนื้อหาที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากการจับกุมผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคสามควรเป็นการดำเนินการหลังจากที่อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถส่งสำนวนการไต่สวนให้กับอัยการสูงสุดโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาแต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องคงความในร่างมาตรา ๑๐๕ ไว้ จึงเสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๐๕ ออกทั้งมาตรา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๐๕ ไม่ใช่การดำเนินการในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดซึ่งหน้า จึงควรกำหนดวิธีการในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดให้อัยการสูงสุดมีอำนาจขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาที่กระทำความผิดซึ่งหน้าไว้แล้ว ส่วนกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จับกุมหรือควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาที่กระทำความผิดซึ่งหน้า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในระหว่างที่อัยการสูงสุดพิจารณาสั่งฟ้องคดีได้ และเมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งฟ้องคดีก็ให้อัยการสูงสุดแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. นำตัวผู้ถูกกล่าวหาส่งให้กับอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๐๕ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๑๐

“มาตรา ๑๑๐ ในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อยชั่วคราว ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นผู้

อำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๑๐ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๑๐ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๑๑

“มาตรา ๑๑๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าเรื่องที่ส่งมายังมีข้อไม่สมบูรณ์และได้แจ้งข้อไม่สมบูรณ์นั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ที่ผ่านมามีบางกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ ทำให้อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีและสอบถามว่า รัฐธรรมนูญได้กำหนดรองรับในกรณีที่อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นในการฟ้องคดีไม่ตรงกันหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดรองรับในกรณีที่อัยการสูงสุดไม่เห็นด้วยกับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้โดยตรง แต่ให้นำมากำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นว่า สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ จะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไปนั้น ร่างมาตรา ๑๑๒ บัญญัติรองรับไว้แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ที่ผ่านมามีบางกรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นว่า สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ อัยการสูงสุดก็จะแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนและหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม ซึ่งในกรณีดังกล่าวเห็นว่าอำนาจในการพิจารณาข้อกฎหมายต่างๆ ก่อนฟ้องคดีเป็นอำนาจของอัยการสูงสุด จึงไม่ควรนำปัญหาข้อกฎหมายมาเป็นเหตุในการมีความเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่า กรณีที่อัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ข้อไม่สมบูรณ์ดังกล่าวจะมีได้เฉพาะปัญหาข้อเท็จจริงเท่านั้น

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า คำว่า “ข้อไม่สมบูรณ์” ตามร่างมาตรา ๑๑๑ หมายถึงข้อเท็จจริงไม่สมบูรณ์หรือรวมทั้งข้อกฎหมายที่อัยการสูงสุดเห็นไม่ตรงกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย เนื่องจากเมื่อพิจารณาถ้อยคำในร่างมาตรา ๑๑๒ กรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่า สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์

พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นมาโดยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งการพิจารณาพยานหลักฐานเป็นเรื่องข้อเท็จจริงไม่ใช่ข้อกฎหมาย

นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๑๑ และร่างมาตรา ๑๑๒ นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ซึ่งการดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๑๑ และร่างมาตรา ๑๑๒ เป็นแนวปฏิบัติทั่วไปของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุด

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญสามารถกำหนดให้ชัดเจนได้ว่าข้อไม่สมบูรณ์ของสำนวนที่ส่งให้อัยการสูงสุดจะมีได้เฉพาะปัญหาข้อเท็จจริงเท่านั้น เนื่องจากปัญหาข้อเท็จจริงจะนำไปสู่การพิจารณาข้อกฎหมายได้อยู่แล้ว ทั้งนี้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ มีโทษทางอาญาสูงสุดไม่เกินสิบปี แต่หากเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๔๙ มีโทษอาญาสูงสุดถึงประหารชีวิต ซึ่งจะมีผลต่ออายุความในการฟ้องคดีด้วย

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี ส่วนประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ มีโทษสูงสุดถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต โดยโทษประหารชีวิตจะมีอายุความในการฟ้องคดีสิบปี ส่วนโทษจำคุกไม่เกินสิบปีจะมีอายุความในการฟ้องคดีสิบห้าปี

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหกสิบวันหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เว้นแต่ภายในระยะเวลาตั้งที่ศาลอุทธรณ์สูงสุดมีคำสั่งเห็นควรเรื่องที่ยังมีข้อไม่สมบูรณ์ที่แก้ไขได้หรือข้อไม่สมบูรณ์ที่แก้ไขยังตกกระทบบท ๗/๗/๗

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติม ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดโดยเร็ว

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และดำเนินการไปตามความเห็นของอัยการสูงสุด

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน เพื่อพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลเองก็ได้”

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า การกำหนดว่ากรณีข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และดำเนินการไปตามความเห็นของอัยการสูงสุด จะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า อัยการสูงสุดถือเป็นหนายของแผ่นดิน การจะฟ้องคดีในความผิดฐานใด ควรให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด ดังนั้น เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยว่าเป็นความผิดฐานใด ควรยอมรับคำวินิจฉัยนั้น

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า หากอัยการสูงสุดถูกฝ่ายการเมืองครอบงำอาจไม่สามารถฟ้องคดีเพื่อลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ นอกจากนี้ การตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาวินิจฉัยข้อไม่สมบูรณ์ แต่ยังคงกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำคดีไปฟ้องต่อศาลเองได้ จะเป็นบทบัญญัติที่ขัดกันหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันแล้วตกลงกันได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น แต่หากคณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้ จึงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำคดีไปฟ้องต่อศาลเองได้

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า บางกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับอัยการสูงสุดอาจมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องฐานความผิด ดังนั้น การกำหนดให้เรื่องฐานความผิดดำเนินการไปตามความเห็นของอัยการสูงสุดจะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า อัยการสูงสุดมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการกำหนดฐานความผิดในการ ฟ้องคดี หากไม่เคารพคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดอาจเกิดปัญหาในการพิจารณาคดีได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า กรณี ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด อาจกำหนดให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการกำหนดฐานความผิด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ และเพิ่มความเป็นวรรคห้า ดังนี้

“ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้น เป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน เพื่อพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลเองก็ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มีให้นับรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ด้วย”

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ กำหนดว่าให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า แต่การกำหนดความในวรรคห้า ความว่า “ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มีให้นับรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ด้วย” จะทำให้การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเกิดความล่าช้าหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๑๑ ได้กำหนดให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และบังคับให้อัยการสูงสุดต้องอ่านสำนวนการไต่สวนที่ส่งมาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เพื่อจะได้พิจารณาว่าสำนวนดังกล่าวมีข้อไม่สมบูรณ์หรือไม่ ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับอายุความในการฟ้องคดี

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า อาจจำเป็นต้องบัญญัติว่าหากมีการฟ้องผิดฐานความผิด ให้ศาลดำเนินคดีต่อไปได้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๕๒ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีฟ้องผิดฐานความผิด ศาลมีหลักในการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้อยู่แล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่จำเป็นต้องบัญญัติหลักการดังกล่าวในร่างมาตรา ๑๑๑ อีก

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศาลไม่สามารถลงโทษในฐานความผิดที่พนักงานอัยการไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลอยู่แล้ว เช่น หากฟ้องว่ากระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ จะไม่สามารถลงโทษฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๘ ได้ แต่ในทางกลับกัน หากฟ้องว่ากระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๘ แม้ไม่สามารถลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๘ ได้ แต่ยังสามารถลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ได้ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ เป็นบททั่วไปของความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ตามร่างมาตรา ๑๑๒ กำหนดให้คณะทำงานร่วมระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับอัยการสูงสุดมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน และสอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบันกำหนดระยะเวลาในการทำงานเป็นเท่าใด

นางชิ้นสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบัน กำหนดให้คณะทำงานร่วมระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับอัยการสูงสุดต้องพิจารณาพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ภายในสิบสี่วัน แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอให้เพิ่มระยะเวลาเป็นเก้าสิบวัน ขณะที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอให้ใช้ระยะเวลาทำงานสามสิบวัน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองและวรรคสามที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือหารือกันให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า โดยปกติเมื่ออัยการสูงสุดมีคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมหรือกรณีที่เห็นว่าพยานหลักฐานไม่เพียงพอในการฟ้องคดี ถือเป็นคำสั่งให้สอบสวนปัญหาข้อเท็จจริงไม่ใช่ปัญหาข้อกฎหมายใช่หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า กรณีที่อัยการสูงสุดสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม เป็นการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เนื่องจากปัญหาข้อกฎหมายศาลสามารถวินิจฉัยได้เองอยู่แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ปัญหาข้อไม่สมบูรณ์ในสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ส่งให้อัยการสูงสุดฟ้องคดี ควรเป็นเรื่องพยานหลักฐานไม่เพียงพอในการฟ้องคดีซึ่งเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ไม่ใช่ข้อขัดข้องในเรื่องข้อกฎหมาย ทั้งนี้ การวินิจฉัยว่าการกระทำในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งผิดกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมาย แต่การวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ เป็นปัญหาข้อเท็จจริง โดยในหลักการที่ปฏิบัติกันทั่วไป อัยการสูงสุดไม่มีอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมในปัญหาข้อกฎหมาย ส่วนอำนาจชี้ขาดในการกำหนดว่าจะฟ้องคดีในกฎหมายเรื่องใด และในความผิดฐานใดต้องให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด

ประธานกรรมการกล่าวว่า โดยปกติอัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาดว่าจะฟ้องคดีในกฎหมายเรื่องใด และในความผิดฐานใด แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับอัยการสูงสุดจะมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องการฟ้องคดีความผิดฐานใดต่อศาล จึงกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาข้อยุติในการฟ้องคดีต่อศาล

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า โดยปกติในกรณีที่อัยการสูงสุดสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม จะเป็นการสอบสวนเพิ่มเติมในปัญหาข้อเท็จจริง แต่ปัญหาข้อเท็จจริงสามารถนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๑๒ เสนอโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งต้องการให้บัญญัติเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบัน แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์จะบัญญัติร่างมาตรา ๑๑๑ ใหม่ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าข้อไม่สมบูรณ์ได้แก่เรื่องใดบ้าง และจะดำเนินการแก้ไขข้อไม่สมบูรณ์นั้นอย่างไรต่อไป และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่และวรรคห้าที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลเองก็ได้

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มีให้นับรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ด้วย”

นอกจากนี้ เสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๑๑๑ วรรคหก ดังนี้

“ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรานี้ ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่ออัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขยายเวลาแล้วให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ ในการปฏิบัติหน้าที่และการขยายระยะเวลาต้องคำนึงถึงอายุความในการดำเนินคดีประกอบด้วย”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า ความว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้” หมายความว่าอย่างไร

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจวินิจฉัยได้” นั้น

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบันจะใช้คำว่า “ในกรณีที่คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ภายในกำหนดเวลาสามสิบวัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาว่าจะเรียกสำนวนการไต่สวนจากอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องคดีเองหรือไม่ก็ได้ แต่กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะยื่นฟ้องคดีเองต้องฟ้องภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนด”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคนภายในสิบบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลเองก็ได้

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ สอบถามว่า กรณีที่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถนำคดีไปฟ้องต่อศาลเองได้ หมายถึงนำไปฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช่หรือไม่ เนื่องจากเคยมีกรณีฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต่อมาศาลวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้กระทำความผิด ทำให้มีการอุทธรณ์คดีเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกติไม่ใช่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๑๑ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า โดยปกติผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะกระทำความผิดร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งโดยทั่วไปต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลเดียวกัน แต่หากศาลลงโทษบุคคลเพียงบางกลุ่ม อาจมีปัญหาเรื่องศาลที่มีเขตอำนาจในการรับอุทธรณ์คดีได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิด และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นร่วมกระทำความผิดโดยเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วยให้ฟ้องตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดรวมไปกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ หากต่อมาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหลบหนีการจับกุมไป และศาลมีคำพิพากษาลงโทษตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิด หากอีกสิบปีต่อมาจับกุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ แต่พยานหลักฐานสำคัญในคดีได้สูญหายหรือเสียหายไปแล้ว จะสามารถลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้อย่างไร

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกล่าวว่า แม้ภายหลังสามารถจับกุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นตัวการในการกระทำความผิดได้ แต่หากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะลงโทษ ก็ไม่สามารถลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความในวรรคสี่ที่เพิ่มขึ้นใหม่ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำคดีไปฟ้องต่อศาลเองได้ แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่มีบทนิยามคำว่า “ศาล” กำหนดไว้ จึงไม่อาจทราบได้ว่าให้นำคดีไปฟ้องต่อศาลใด ดังนั้น ควรแก้ไขถ้อยคำเป็นว่า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นฟ้องคดีเองได้ ก็เพียงพอแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้”

นอกจากนี้ หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๑๒ ได้นำไปบัญญัติไว้ในร่างมาตรานี้แล้ว จึงควรตัดร่างมาตรา ๑๑๒ ออกทั้งหมด

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ ซึ่งในร่างมาตรา ๑๑๑ หมายถึงคณะกรรมการร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับอัยการสูงสุด

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๑๒ วรรคสี่ ควรคงไว้ เนื่องจากการให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่กระทำความผิดอาจเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๑๒ วรรคสี่ นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมเสนอเพิ่มขึ้นใหม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในทศสิบหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง *เว้นแต่ทนายในระชชเวสตดังตสวธัษตวรสสุตมีตวษเห็นวเริ่องที่สงวชัษมีข้อไม่สงขุรทั้นสขได้สั่งข้อไม่สงขุรทั้นั้นไปชัษตวษตวษทวษ ๗/๗/๗/*

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือหารือกันให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้

ให้สำนักงานอำนวยการควบคุมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมกันตามวรรคสี่ และให้
จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทำหน้าที่เลขานุการด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเอง ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย
ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ด้วย
ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรานี้ ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อัยการสูงสุดหรือ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่ออัยการ
สูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขยายเวลาแล้วให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ ในการปฏิบัติหน้าที่และการ
ขยายระยะเวลาต้องคำนึงถึงอายุความในการดำเนินคดีประกอบด้วย”

นางสาวสุจิตตา มโหธร อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๑๒/๑ ควรแก้ไข เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ไม้อาจฟ้องคดีได้ก่อนพ้น
ระยะเวลาตามมาตรา ๑๑๑ ~~แต่ข้อยกเว้น~~ ๑๑๒ ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี
ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาฟ้องคดี
ออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ”

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความในร่างมาตรา ๑๑๒/๑ หมายความว่า แม้พ้นระยะเวลา
การฟ้องคดีและการขยายเวลาตามร่างมาตรา ๑๑๒ วรรคแปด แล้ว อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช.
อาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลา
ฟ้องคดีออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

ประธานกรรมการสอบถามว่า ระยะเวลาตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๑๒/๑ หมายถึงอายุความ
ใช่หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้อัยการสูงสุด
ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับเรื่อง อย่างไรก็ตาม แม้จะพ้นระยะเวลาดังกล่าว แต่หากคดียังไม่ขาดอายุความ อัยการสูงสุด
ยังสามารถฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ แต่ต้องรับผิดชอบในเหตุที่
ตนไม่สามารถฟ้องคดีได้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สอบถามว่า การขออนุญาตขยายระยะเวลาตามร่างมาตรา ๑๑๒/๑ เป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อ
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แต่มี
ความกังวลว่าอาจยื่นฟ้องคดีไม่ทันภายในระยะเวลาดังกล่าว จึงกำหนดให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขออนุญาตขยาย
ระยะเวลาฟ้องคดีออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด แต่ต้องฟ้องภายในอายุความ
ซึ่งกรณีดังกล่าวยังไม่ใช่ขั้นตอนการพิจารณาของศาล จึงไม่ควรกำหนดให้มีการขออนุญาตขยายระยะเวลา
ฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ การกำหนดให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อ
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องไม่ใช่
อายุความในการฟ้องคดี แต่เป็นเพียงระยะเวลาเร่งรัดให้ดำเนินการฟ้องคดีเท่านั้น

นางชีนสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบันกำหนดเพียงว่า การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามมาตราช่างต้นย่อมกระทำไม่ได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ นอกจากนี้ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอให้เพิ่มบทบัญญัติว่า “ในกรณีที่ไม้อาจฟ้องคดีได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามมาตรา... ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาฟ้องคดีออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ” โดยให้เหตุผลว่าเป็นการกำหนดมาตรการตรวจสอบความเคร่งครัดของระยะเวลาฟ้องคดี

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในทศสิบหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีคดียุติการหรือเรื่องที่ยังมีข้อสงสัยที่ยังไม่สมควรที่จะยื่นฟ้องคดีได้ ไม่สมควรยื่นฟ้องคดีไปยังคณะตุลาการ ป/ป/ช/

การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคเก่าย่อมกระทำไม่ได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือหารือกันให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคนภายในสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้

ให้สำนักงานอำนวยการความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมกันตามวรรคสี่ และให้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทำหน้าที่เลขานุการด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเอง ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มิให้นำรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ด้วย

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรานี้ ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่ออัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขยายเวลาแล้วให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ ในการปฏิบัติหน้าที่และการขยายระยะเวลาต้องคำนึงถึงอายุความในการดำเนินคดีประกอบด้วย”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑๑ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๐๖ ไว้แล้ว ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในทศสิบหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง เว้นแต่ภายในระยะเวลาสองปีตั้งแต่วันที่ยื่นฟ้องคดีอาญาแล้ว เห็นว่าเรื่องที่ยื่นฟ้องยังมีข้อสงสัยสมควรสืบเสาะได้หรือข้อสงสัยสมควรนั้นไปยังคณะตุลาการ ป.ป.ช./

การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคเก้าย่อมกระทำมิได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนการไต่สวนมีข้อไม่สมบูรณ์ที่จำเป็นต้องดำเนินการเพิ่มเติมหรือหากันให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์ตามวรรคสองเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของอัยการสูงสุดให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ข้อไม่สมบูรณ์เป็นปัญหาเกี่ยวกับฐานความผิด หรือเป็นปัญหาว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่วมกันฝ่ายละห้าคน ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการร่วมกันดังกล่าววินิจฉัยด้วยเสียงข้างมากเป็นประการใด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการร่วมกันไม่อาจหาข้อยุติได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะยื่นฟ้องคดีเองก็ได้

ให้สำนักงานอำนวยการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมกันตามวรรคสี่ และให้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทำหน้าที่เลขานุการด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเอง ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มีให้นับรวมระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ด้วย

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตราหนึ่ง ในกรณีมีเหตุอันจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายออกไปก็ได้แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่ออัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขยายเวลาแล้วให้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ ในการปฏิบัติหน้าที่และการขยายระยะเวลาต้องคำนึงถึงอายุความในการดำเนินคดีประกอบด้วย”

มาตรา ๑๑๒

“มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่า สำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และภายในสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนของแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเป็นคณะทำงาน และให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

คณะทำงานตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ภายในสามสิบวัน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป

ในกรณีที่คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาว่าจะเรียกสำนวนการไต่สวนจากอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องคดีเองหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะยื่นฟ้องคดีเอง ต้องฟ้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันครบกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นฟ้องคดีเอง ห้ามมิให้พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีให้แก่จำเลย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรานี้ ได้นำไปบัญญัติไว้ในวรรคหกและวรรคเจ็ดของร่างมาตรา ๑๑๑ แล้ว ดังนั้น จึงควรตัดร่างมาตรา ๑๑๒ ออกทั้งหมด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๑๒ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๑๒/๑

“มาตรา ๑๑๒/๑ ในกรณีที่เมื่ออาจฟ้องคดีได้ก่อนพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๑๒ ให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อขออนุญาตขยายระยะเวลาฟ้องคดีออกไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด แต่ทั้งนี้ต้องฟ้องภายในอายุความ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๑๒/๑ ออกทั้งหมด เนื่องจากคณะกรรมการได้นำหลักการในร่างมาตรานี้ไปบัญญัติไว้ในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๑๑ แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๑๒/๑ ออกทั้งมาตรา

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์

